

Årsberetning 2021

2021 er gået og bringer endnu engang anledning til en årsberetning om årets aktiviteter i Organisationen Danske Arkiver.

Bestyrelsen har i det forgangne år haft et godt og velfungerende samarbejde.

Generalforsamlingen i 2021 blev pga. corona og forsamlingsforbud afholdt digitalt den 25. marts 2021. Ved generalforsamlingen var der genvalg til Charlotte Voss, Søren Bitsch Christensen, Tina Knudsen Jensen, som ordinære medlemmer. Som suppleanter valgtes Jesper Thomassen og Lis Thavlov

Ved første bestyrelsesmøde efter generalforsamlingen, konstituerede bestyrelsen sig som følger:

Charlotte Voss, Gladsaxe Byarkiv (Formand)

Søren Bitsch Christensen, Aarhus Stadsarkiv (Næstformand)

Tina Knudsen Jensen, Randers Stadsarkiv (Kasserer)

Peter Damgaard, Tårnby Kommunes Stads- og lokalarkiv.

Caspar Christiansen, Frederiksberg Stadsarkiv

Suppleanter: Jesper Thomassen, Aalborg Stadsarkiv

Lis Thavlov, Silkeborg Arkiv

Bestyrelsens samarbejdsopgaver

2021 har været et år, hvor vi i bestyrelsen har oplevet at vores rolle som vigtig samarbejdspartner i forhold til Rigsarkivet, SLA og KL er blevet styrket. I forhold til samarbejdet med Rigsarkivet, KL og SLA, blev der afholdt møde for medarbejderne i § 7 arkiverne den 20. september 2021 på Rigsarkivet i København. Mødet var det første fysiske møde, som kunne afholdes i løbet af 2020 – 2021 efter lang tids nedlukning pga. Corona og efter mange onlinemøder. Der var stor deltagelse fra § 7 arkiverne og vi kunne se, at deltagerne havde glædet sig til at se kollegaer igen. Mødets indhold var planlagt af K-udvalgets medlemmer, som består af repræsentanter fra Rigsarkivet, KL, SLA og ODA. Emnerne for mødet var:

- Status og erfaringsopsamling på egen acces ordningen, herunder orientering om dokumentation af ret til tidlig pension

- Værktøj til beregning af udgifter til aflevering til arkiv
- Opdaterede kommunevejledninger og arbejdet i den kommunale vejledningsgruppe
- GDPR og dataminimering – set i forhold til aflevering af digitalt skabte data og dokumenter
- BK- vurdering af data og dokumenter i AULA
- Status på revision af bekendtgørelse 128/2020 om arkiveringsversioner

Samarbejdet med Rigsarkivet, KL og SLA er et arbejde, som måske ikke fremstår så synligt udadtil i organisationen, men er af stor betydning for vores fremtidige ståsted i det arkivpolitiske arbejde. I forbindelse med samarbejdet med Rigsarkivet blev der i slutningen af 2019 under K-udvalget nedsat en arbejdsgruppe om opdatering af vejledningsmaterialet til bk-bestemmelserne v/RA. I denne arbejdsgruppe er § 7 arkiverne repræsenteret med tre ODA medlemmer, nemlig Mie Rise Jönsson fra Aalborg Stadsarkiv, Ernst Helmer Hansen fra Københavns stadsarkiv og Frank Bach Andersen fra Vejle Stadsarkiv, indtil han søgte nye udfordringer i 2021. Arbejdsgruppens nye medlem er Anders Helle Hansen fra Kolding stadsarkiv.

I forbindelse med samarbejdet med K-udvalget blev der i sommeren 2020 nedsat en arbejdsgruppe, med det formål at undersøge hvorvidt der er bevaringsværdige data i skolesystemet AULA, og hvorvidt systemet bør indstilles til bevaring. Gruppen har gennemført interviews med 11. kommuner om deres brug og lagringsanvendelse af AULA. Der har været afholdt mange møder siden arbejdet begyndte og der arbejdes stadig på at kunne levere en rapport til Rigsarkivets ledelse. Arbejdet er samtidigt præget af hvor vanskeligt det er, at få nogle egentlige overslag på, hvad en arkivering af systemet ville koste fra Kombit. I arbejdsgruppen er der repræsentanter fra Rigsarkivet, KL, Kombit og ODA. Vi bliver i denne sammenhæng repræsenteret af Mie Rise Jönsson fra Aalborg Stadsarkiv og Charlotte Voss fra Gladsaxe Byarkiv.

Bestyrelsen er fortsat i dialog med SLA om større grad af samarbejde og for at drøfte muligheden for en sammenlægning af de to organisationer. Som en del af samarbejdet med SLA har ODA fået en plads i det bevillingsudvalg, som fordeler midlerne blandt ansøgerne til Velux-fonden. Bevillingen har til formål at skabe aktiviteter for personer over 65 år. Grunden til, at ODA fik en plads i udvalget er, at ODAs arkiver også kan søge fonds midler, hvis de har projekter, som aktiverer frivillige over 65 år. Der har fra begyndelsen af 2021 været afholdt flere møder i udvalget og der blev bevilliget mange penge til de forskellige projekter i løbet af sommeren 2021.

Privatarkivudvalget

ODA er repræsenteret i Privatarkivudvalget, hvor særligt to emner har fyldt meget i 2021: Den landsdækkende Coronainsamling samt udmøntningen af den nye Privatarkivstrategi. Arbejdsgruppen bag Coronainsamlingen har udarbejdet en rapport til Privatarkivudvalget, hvor der samles op på de mange gode erfaringer fra arbejdet i projektet samt de udfordringer, der er identificeret. Rapporten udgør et godt grundlag for det videre arbejde med tværgående tematiske projekter samt ikke mindst beredskabet i forhold til pludseligt opståede væsentlige begivenheder, som skal dokumenteres af arkiver, museer og biblioteker. Erfaringerne fra Coronainsamlingen understøtter også det videre arbejde med privatarkivstrategien, hvor en gruppe nu er nedsat til at forberede et tværgående projekt med fokus på dokumentationen af debat og samfundsbevidsthed om klimaudfordringerne. Det er forventningen, at projektet kan være afsæt for arbejdet med flere ud-

fordringer på privatarkiv-området, herunder finansiering af digitale indsamlinger, udvikling eller deling af tekniske hjælpemidler samt juridisk afklaring af en række spørgsmål m.m.

ODA-kulturarv

RETRO-projektet omhandler digitalisering og maskinlæsning af kommunalbestyrelsesprotokoller. I 2021 er projektet tilført lidt over halvanden million kroner i støtte fra fonde og Aarhus Universitet, ligesom Aarhus Stadsarkiv bidrager med egenfinansiering. ODA yder et årligt tilskud på 60.000 kr. frem til og med 2024, svarende til den fondsstøttede projektperiode. Der er i øjeblikket omkring 40 frivillige, og der er transskriberet 18.000 sider. Andre 10.000 sider er korrekturlæste efter udelukkende at være blevet maskinlæst. I årets løb er der samarbejdet med Aarhus Universitet om udvikling af en 1700-talsmodel for administrative arkivalier. I de kommende tre år har alle deltagere adgang til en andel af de credits for ca. 680.000 sider, projektet råder over. Der udloddes 136.000 sider/credits pr. halvår til maskinlæsning. Når man tildeles credits, forpligter man sig til at gå i gang med forarbejdning af Protokollerne. Projektet præsenteres desuden ved en session ved Nordiske Arkivdage 2022.

Efter årsmødet i 2019 er der i ODA etableret to nye samarbejdsgrupper, som arbejder med specifikke projekter. Den ene samarbejdsgruppe arbejder med bevarings- og kassationsvurdering af arkivalier fra Erhvervshavne. Den anden samarbejdsgruppe undersøger emnet: Brok og klager i arkivsamlingerne. ODA støtter disse initiativer ved at betale for forplejningen til møderne i samarbejdsgrupperne.

Årsmøde blev til Danske Arkivdage

Det er en tradition, at der afholdes Årsmøde i ODA. I 2021 blev årsmødet dog ikke afholdt. I stedet var der mulighed for, at vores medlemmer kunne deltage i Danske Arkivdage, som blev afholdt for anden gang i Odense. Danske Arkivdage er kommet i stand i form af et samarbejde mellem Rigsarkivet, SLA og ODA. Planlægningen af Danske Arkivdage varetages af en planlægningsgruppe bestående af repræsentanter fra Rigsarkivet, SLA og ODA. ODA blev her repræsenteret af Søren Bitsch Christensen, Aarhus Stadsarkiv og Jesper Thomassen, Aalborg Stadsarkiv.

Medlemmerne af ODA havde mulighed for at deltage i Danske Arkivdage, med et pænt nedslag i deltagerprisen, pga. et tilskud som blev finansieret af ODA.

Danske Arkivdage havde det overordnede emne ”Den private historie – arkiver fra erhvervsliv og civilsamfund i en digital tidsalder². Efter at Rigsarkivaren havde budt alle deltagere velkommen, bestod formiddagens indhold af 3 meget forskellige Keynotes:

- Keynote 1 - *Christine Freeman*, Pixar Animation Studios: “The Work of the Pixar Living Archives”.
- Keynote 2 - Præsentation af resultater og anbefalinger fra det nordiske arkiv- og museumsprojekt - Collecting Social Photography (CoSoP-

ho) <http://collectingsocialphoto.nordiskamuseet.se/> ved *Kajsa Hartig*, samlingschef, Västerorrlands Museum og projektleder for CoSoPho.

- Keynote 3 - *Centrum för Näringslivshistoria*: "Hvordan tænker vi forretning og arkiv sammen?"

Eftermiddagen bestod af 4. forskellige sessioner, hvor deltagerne valgte at deltage efter interesse. Sessionerne havde følgen emner:

- Session 1 – Digitale privatarkiver – hvad, hvordan og hvorfor
- Session 2 – Fotos og erindringsprojekter, metode og finansiering
- Session 3 – Partnerskaber og værdiskabelse, hvad kan arkiverne tilbyde?
- Session 4 – Corona-dokumentation. Indsamling af samtidsdokumentation i en digital tid

Oplægsholderne på de forskellige sessioner kom både fra medlemsarkiver i ODA, Rigsarkivet, museer og private virksomheder.

Den først dag blev afsluttet med en fælles middag i Bistro Hans Christian, ODEON.

Dag 2 begyndte med en "opsang" fra morgenstunden – hvorfor er private arkivalier så vigtige for Danmarkshistorien? Ved *Martin Jes Iversen*, CBS

Herefter overtog repræsentanter fra forskellige virksomhedsarkiver scenen:

- "Grundfos History Department. En central medspiller i virksomheden". *Anna Vichit Petersen*, Archive Manager, Grundfos.
- "Cowi's arkiv - fra kælderen til kernefunktion". *Martin Wilson Christiansen*, Records Manager, COWI

Virksomhedsarkiverne blev efterfulgt af Vicedirektør *Kirsten Villadsen Kristmar* fra Rigsarkivet, som fortalte om "Hvad kan vi sammen? - Status på arbejdet med privatarkivstrategien". Til slut fik vi "En god historie at tage hjem på": Erindrings forsknings- og formidlingsværdi fra hver sin vinkel. *Louise Ludvigsen* og *Peter Wessel Hansen*.

Danske Arkivdage blev afsluttet ved en opsamling fra Styregruppen for Danske Arkivdage bestående af *Charlotte Voss* (formand ODA), *Jørgen Thomsen* (formand SLA) og *Ole Magnus Mølbak Andersen* (Vicedirektør, Rigsarkivet)

Repræsentation:

Privatarkivsudvalget v. Statens Arkiver: Peter Damgaard , Tårnby Stads- og Lokalarkiv

Udvalget for Private Digitale Arkivalier under Privatarkivsudvalget: Vakant,

Landsforeningen til bevarelse af Foto og Film: Signe Trolle, København Stadsarkiv,

Museumstjenesten: Lis Thaulov, Silkeborg Arkiv

Nordisk Center for Kulturformidling: Bente Jensen, Aalborg Stadsarkiv

Journalen: Malene Mygind-Elmann, Kolding Stadsarkiv.

K-udvalget v. Rigsarkivet: Charlotte Voss, Mie Andersen, Peter Damgaard og Elisabeth Bloch

VISTA forhandlingerne: Peter Damgaard, Tårnby Stads- og Lokalarkiv

Danske Arkivdage, Søren Bitsch Christensen, Aarhus Stadsarkiv

Medlemmer:

Bestyrelsen vil gerne takke de medlemmer som lægger kræfter og ressourcer i det fælles arbejde i ODA. Der bliver ydet en stor indsats i netværkene, e-arkiveringsnetværket, formidlingsnetværket og indsatser på skolesamarbejdet. Vi er i bestyrelsen meget taknemmelige for den indsats der ydes og de tiltag der laves.

Tak til alle medlemmer i Organisationen Danske Arkiver for endnu et år.